

The utilization of health resort treatment services by older people in Poland – results of the PolSenior study

Korzystanie z lecznictwa uzdrowiskowego przez osoby starsze w Polsce – wyniki badania PolSenior

Aleksandra Szybalska¹, Katarzyna Broczek², Przemysław Ślusarczyk¹,
Ewa Kozdroń³, Piotr Błędowski⁴, Jerzy Chudek⁵, Małgorzata Mossakowska¹

¹ International Institute of Molecular and Cell Biology in Warsaw

² Department of Geriatrics, Medical University of Warsaw

³ Department of Recreation Methodology, Faculty of Tourism and Recreation,
Jozef Pilsudski University of Physical Education in Warsaw

⁴ Institute of Social Economy, Warsaw School of Economics

⁵ Department of Internal Medicine and Oncological Chemotherapy, Medical Faculty in Katowice,
Medical University of Silesia, Katowice

Abstract

Introduction. Health resort treatment (HRT) is an integral part of the Polish healthcare system designed to prevent disability and accelerate return to fitness. **Aim.** As utilization of HRT services by older people in Poland has not been studied in population-based surveys, the aim of this analysis was to assess HRT in relation to sociodemographic, economic and functional status as well as self-rated health of older individuals. **Material and methods.** Presented analyses were performed in 4813 respondents of the PolSenior study (96.7% of the whole group) who have answered a question concerning the use of HRT. **Results.** Among respondents aged 65 years and over, 10.7% participated in HRT during a preceding 3-year period (8.7% financed from public health funds, 4.5% by respondents). Utilization of HRT decreased from about 14.0% in younger old age cohorts to 4.0% in nonagenarians. People independent in basic (ADL) and instrumental activities of daily living (IADL) were more likely to use HRT services than those whose functional status was impaired. Multivariate regression analysis showed that HRT was more often utilized by individuals younger than 85 years, subjects independent in IADL, certificate of disability holders, city dwellers, and people with education level higher than primary. Self-rated health and financial status, occupation in the past, chronic pain, and gender were not associated with the HRT utilization. **Conclusions.** Younger, better educated seniors, large cities dwellers, disability certificate holders, independent in daily living were the main beneficiaries of HRT. Current pattern of utilization of HRT services preserves and even augments inequalities in health. (Gerontol Pol 2018; 26; 7-13)

Key words: health resort treatment, ageing, disability

Streszczenie

Wstęp. Lecznictwo uzdrowiskowe, które służy zapobieganiu niepełnosprawności i przyspiesza powrót do zdrowia, stanowi integralną część systemu opieki zdrowotnej w Polsce. **Cel.** Celem niniejszej pracy była analiza korzystania z lecznictwa uzdrowiskowego przez seniorów w zależności od czynników socjodemograficznych, ekonomicznych, stanu funkcjonalnego oraz samooceny stanu zdrowia. W Polsce, jak dotąd, nie prowadzono badań populacyjnych z udziałem osób starszych w omawianym zakresie. **Materiał i metoda.** Analizę przeprowadzono na grupie 4813 respondentów projektu PolSenior w wieku 65 i więcej lat (96,7% populacji badanej), którzy odpowiedzieli na pytanie dotyczące korzystania z lecznictwa uzdrowiskowego. **Wyniki.** Z lecznictwa uzdrowiskowego w ciągu trzech lat poprzedzających udział w projekcie skorzystało 10,7% badanych (8,7% respondentów – z pobytów finansowanych ze środków publicznych, 4,5% respondentów – z pobytów finansowanych ze środków własnych). Udział badanych w pobytach uzdrowiskowych zmniejszył się z około 14,0%

8 ALEKSANDRA SZYBALSKA, KATARZYNA BROCEK, PRZEMYSŁAW ŚLUSARCZYK ET AL.

*w młodszych kohortach wiekowych do 4,0% wśród dziewięćdziesięciolatek. Osoby niezależne w zakresie ADL i IADL korzystały z pobytów uzdrowiskowych częściej od zależnych. Analiza regresji wieloczynnikowej wykazała, że częściej z lecznictwa uzdrowiskowego korzystali respondenci w wieku do 85. roku życia, niezależni w zakresie IADL, posiadający orzeczenie o niepełnosprawności, mieszkający w miastach oraz deklarujący wykształcenie wyższe niż podstawowe. Nie stwierdzono zależności pomiędzy korzystaniem z lecznictwa uzdrowiskowego a samooceną stanu zdrowia, statusem ekonomicznym, zawodem wykonywanym w przeszłości, występowaniem bólu przewlekłego, czy płcią. **Wnioski.** Głównymi beneficjentami pobytów uzdrowiskowych byli młodszy, lepiej wykształceni seniorzy, mieszkańcy dużych miast, osoby ze stwierdzoną prawnie niepełnosprawnością, niezależni w zakresie czynności życia codziennego. Obecny model korzystania z lecznictwa uzdrowiskowego podtrzymuje, a nawet pogłębia obserwowane nierówności w zdrowiu. (Gerontol Pol 2018; 26; 7-13)*

Słowa kluczowe: *lecznictwo uzdrowiskowe, starzenie, niepełnosprawność*